تحریم کره شمالی ادامه می‌یابد

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در دیدار با همتای کره جنوبی خود در کاخ سفید گفت تحریم‌های پیونگ یانگ برقرار خواهد ماند، اما در عین حال برآمادگی خود برای سومین اجلاس با رهبر کره‌شمالی تاکید کرد. ترامپ و کیم تاکنون دو بار دیدار کرده‌اند که این دیدارها نتوانسته به توافقی برای لغو تحریم‌ها و کنار گذاشتن برنامه‌های هسته‌ای و موشکی کره شمالی منجر شود. / ایرنا

عادی سازی روابط برای نابودی فلسطین است

عطاا... حنا، سراسقف کلیسای روم ارتدوکس در بیت‌المقدس با یادآوری این‌که عادی‌سازی روابط اعراب با رژیم‌صهیونیستی برای نابودی مساله فلسطین است، گفت: ماهیت نژادپرستی، فاشیسم و ظلم رژیم‌صهیونیستی و نقض حقوق ملت فلسطین در آن، هرگز تغییر نمی‌کند. وی همچنین یادآور شد: عادی‌سازی روابط اعراب با رژیم‌صهیونیستی برای نابودی فلسطین است. / ایرنا

گزارش تحلیلی

تیر خلاص مصر به «ناتوی عربی»

علی باقری
بین‌الملل

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا از زمان به قدرت رسیدن یکی از اهداف اصلی خود را در منطقه خاورمیانه، مقابله با نفوذ در حال گسترش ایران از طریق ایجاد اتحادی میان کشورهای عربی و رژیم صهیونیستی عنوان کرده بود. با این حال و با وجود تلاش‌های همزمان عربستان سعودی و متحدانش برای تحقق این ایده، خروج مصر از برنامه مذکور، سبب خواهد شد این طرح آمریکایی احتمالا به صورت کامل با شکست مواجه شود. رویترز بامداد پنجشنبه به نقل از منابع آگاه از کناره‌گیری مصر از مشارکت در این طرح خبر داد.

به گزارش تابناک، رویترز که این تصمیم مصر را «ضربه‌ای به راهبرد دولت ترامپ برای مهار قدرت ایران» توصیف کرد، به نقل از یک منبع آگاه نوشت مصر رسما تصمیم خود را به انصراف از مشارکت در این ائتلاف به آمریکا و دیگر اعضای آن اعلام کرده است. بر اساس این گزارش، مصر به نشست روز یکشنبه اعضای این ائتلاف هم که در شهر ریاض عربستان سعودی برگزار شد، هیأتی اعزام نکرده بود.

رویترز به نقل از منابع آگاه نوشت: «مصر به این دلیل انصراف داد که در جدی بودن این ابتکار تردید داشت و هنوز سندی رسمی که این طرح را تشریح کند، دریافت نکرده بود. علاوه بر این، این طرح خطر بروز مناقشه با ایران را افزایش می‌داد». یک منبع عربی دیگر هم به رویترز گفت اطمینان نداشتن به پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده آمریکا و احتمال این‌که جانشین ترامپ طرح ناتوی عربی را کنار بگذارد هم از جمله عوامل اثرگذار بر تصمیم قاهره بوده است.

این اقدام در شرایطی صورت می‌گیرد که پیش از این، نه تنها هیچ نشانه‌ای از تصمیم مصر برای خروج از اتحاد مذکور وجود نداشت، بلکه مانور نظامی بزرگ کشورهای عربی در مصر در نوامبر سال گذشته میلادی از سوی برخی ناظران به معنی اعلام رسمی شکل‌گیری اتحاد استراتژیک خاورمیانه یا همان ناتوی عربی تعبیر شده بود.

از زمان مطرح شدن ایده اتحاد استراتژیک خاورمیانه در سال ۲۰۱۷ تاکنون، شماری از چهره‌های سیاسی در مصر نسبت به آن مخالفت کرده اند. به عنوان مثال، سید ابوزید معاون پیشین وزیر خارجه مصر در مصاحبه‌ای در آگوست سال گذشته گفت برای تشکیل ناتوی عربی هنوز زود است. وجود اختلافات فزاینده میان کشورهای عربی، به‌ویژه محور تحت رهبری عربستان سعودی از یک سو و قطر از سوی دیگر، همواره ابهامات جدی را پیش روی تحقق این طرح قرار داده است. سایت تحلیلی المانیتور در مطلبی در این زمینه در نوامبر سال گذشته با اشاره به حضور نداشتن نیروهای قطر و عمان در مانور نظامی برگزار شده در مصر نوشت اختلافات چنان شدید است که مانع تشکیل پیمان نظامی میان این کشورها می‌شود. به نوشته این سایت، نگرانی از نفوذ ایران باعث نشده کشورهای عربی به یک جناح واحد تبدیل شوند. گرچه مصر و اردن درباره افزایش نفوذ ایران در منطقه نگرانی‌هایی دارند، اما شدت نگرانی این دو کشور به اندازه عربستان و امارات و بحرین نیست. در عین حال، کویت و قطر و عمان نیز با ایران روابط دوستانه‌ای دارند. برای همین نمی‌توان از اجماع عربی علیه ایران سخن گفت.

رویترز در گزارش اخیر خود، خروج مصر به عنوان دارنده بزرگ‌ترین ارتش جهان عرب را جدیدترین لطمه به ابتکار ناتوی عربی توصیف کرد و نوشت: واکنش‌های جهانی به قتل جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار منتقد عربستانی در کنسولگری سعودی در استانبول و همچنین ادامه تنش کشورهای تحت رهبری عربستان سعودی با قطر، از جمله دیگر ضرباتی است که به این ائتلاف وارد شده است.

مانند جمعه‌های پیشین هزاران نفر از مردم سودان دیروز بعد از برگزاری نماز جمعه اعتراضات خود را کلید زدند و از نیروهای نظامی خواستند به پادگان‌های خود بازگردند

معترضان سودانی با تحویل قدرت به ارتش مخالفت کردند

بازی تکراری سیاست در شاخ آفریقا

رحیم محمدی
بین‌الملل

بالاخره ارتش سودان تصمیم گرفت عمر البشیر را رها کرده و از معترضان این کشور حمایت کند، اما این هنوز ابتدای راه است. زیرا معترضان نگران آن هستند که تجربه مصر در سودان تکرار شده و یک بار دیگر نظامیان قدرت را در دست بگیرند. همین مساله موجب شده تا گروه‌های مخالف ضمن دعوت مردم به ادامه تظاهرات از نظامیان بخواهند به پادگان‌های خود بازگردند، اما آیا این خواسته معترضان عملی خواهد شد یا برعکس ارتش سودان اقدام به سرکوب معترضان خواهد کرد؟

ارتش سودان روز پنجشنبه با انتشار بیانیه‌ای که ارتشبد عوض بن عوف، وزیر دفاع این کشور آن را قرائت کرد، برکناری عمر البشیر، رئیس‌جمهور این کشور را پس از ۳۰ سال حکومت، تایید و سه ماه حالت فوق‌العاده و یک ماه محدودیت رفت و آمد در این کشور شمال آفریقا اعلام کرد. نظامیان همچنین اعلام کردند قصد دارند برای دو سال آینده قدرت را در اختیار خود داشته باشند. درخواستی که بلافاصله با واکنش معترضان سودانی مواجه شد و آنها خواستار ادامه اعتراضات خود شدند.

روز گذشته مانند جمعه‌های پیشین هزاران نفر از مردم سودان بعد از برگزاری نماز جمعه اعتراضات خود را کلید زدند. بخشی از آنها مانند روزهای گذشته در مقابل ساختمان فرماندهی کل نیروهای مسلح در خارطوم تجمع کرده و از نیروهای نظامی خواستند به پادگان‌های خود بازگردند. به گزارش اسکای نیوز، در بیانیه «گروه‌های آزادیخواه و تغییرطلب» آمده است: تحصن ادامه دارد و تا زمان تحقق اهداف و آرمان‌های مشروع ما مبنی بر تحویل قدرت به دولت انتقالی غیرنظامی، تحصن‌ها ادامه خواهد داشت.

> بامداد روز پنجشنبه سران چهار نهاد امنیتی و نظامی سودان به مقر ریاست‌جمهوری این کشور رفته و به البشیر گفتند چاره‌ای جز کناره‌گیری وجود ندارد و او باید قدرت را ترک کند. البشیر پس از روبرو شدن با این وضعیت، شخصا استعفا داد

اظهارات شورای نظامی سودان

در همین حال روز گذشته سرلشکر عمر زین العابدین، رئیس کمیته سیاسی شورای نظامی انتقالی سودان ضمن برگزاری یک کنفرانس خبری اعلام کرد این شورا چشم‌داشتی به قدرت ندارد و بر حفظ امنیت و ثبات سودان تاکید می‌کند. زین‌العابدین گفت: ما حامیان خواسته‌های مردم و بخشی از آن هستیم و باید درباره شیوه متمدنانه گفت‌وگو توافق شود. ریاست این شورا همچنین اظهارکرد: این شورا هیچ راه‌حلی برای بحران سودان ندارد و راه‌حل در اختیار تظاهرکنندگان است.

گفته می‌شود شورای نظامی سودان ترکیبی از فرماندهان پلیس، رئیس دستگاه امنیتی و فرمانده نیروهای پشتیبانی سریع در کنار سران ارتش است. بعضی منابع روز گذشته از گفت‌وگوهای متعددی بین سران ارتش و نمایندگان مخالفان خبر دادند تا از طریق آن بتوانند راه‌حلی مسالمت‌آمیز برای انتقال قدرت از نظامیان به غیرنظامیان فراهم کنند. مردم سودان نگران تکرار تجربه مصر در کشورشان هستند. شش سال پیش نیز نظامیان در سایه اعتراضات مردمی علیه دولت محمد مرسی توانستند قدرت را دوباره در این کشور به‌دست گیرند. ناظران می‌گویند اگر نظامیان سودان همچنان قدرت را در اختیار داشته باشند به تعبیری روشن سودانی خود را از چاله به چاه انداخته‌اند، اما اگر آنها بتوانند ارتش را با خواسته‌های خود همراه کرده و آنها را مجبور به بازگشت به پادگان‌ها کنند در واقع گام بزرگی در راه تحقق خواسته‌های خود برداشته‌اند.

نشست شورای امنیت

شب گذشته اعضای شورای امنیت نشستی اضطراری را برای بررسی تحولات سودان برگزار کردند. پیش از آن اتحادیه اروپا از شورای نظامی انتقالی سودان خواسته بود قدرت را به غیرنظامی‌ها واگذار کند. فدریکا موگرینی، مسؤول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای ضمن تاکید بر این‌که ارتش سودان باید حکومت را به افراد غیرنظامی بسپارد، گفت: تنها یک روند سیاسی قابل اعتماد و جامع می‌تواند خواسته‌های مردم سودان را تامین کند و منجر به اصلاحات سیاسی، اقتصادی مورد نیاز این کشور شود. وزارت امورخارجه آمریکا هم در بیانیه‌ای اعلام کرد: واشنگتن قاطعانه از سودان دموکراتیک و صلح‌آمیز حمایت می‌کند. ما از شورای انتقالی می‌خواهیم، از خواست مردم پیروی کند، با نمایندگان تمام احزاب کار کند و هرچه سریع‌تر حاکمیت را به غیرنظامیان بسپارد. جرمی هانت، وزیر امور خارجه انگلیس نیز ضمن تاکید بر لزوم اصلاحات واقعی در سودان گفت: تشکیل شورای نظامی پاسخگوی خواست ملت سودان نیست. وزارت امورخارجه فرانسه هم درپی برکناری البشیر اعلام کرد: امیدواریم صدای مردم سودان شنیده شود و کارها بدون خشونت پیش رود. در پی تحولات سودان، آمریکا اعلام کرد برنامه گسترش همکاری دوجانبه خود را با سودان تعلیق کرده است. دولت آمریکا تلاش‌های نظامیان در سودان را یک «کودتا» توصیف نمی‌کند.

تظاهرات مردم سودان علیه عمر البشیر از دسامبر ۲۰۱۸ (آذر ـ دی ۹۷) شروع و موجب شد رئیس‌جمهوری این کشور در فوریه ۲۰۱۹ (بهمن ـ اسفند ۹۷) با انحلال دولت، به مدت یک سال وضعیت فوق العاده در سودان اعلام کند. اعتراض‌ها در سودان گرچه در آغاز افزایش قیمت‌ها و کمبود مواد غذایی را هدف قرار داده بود، اما بعدها به اعتراض علیه البشیر تبدیل شد.

سرنوشت نامعلوم البشیر

فادی عبدا...، سخنگوی دادگاه کیفری بین‌المللی گفته است: هر کشوری حضور عمر البشیر را بپذیرد، در صورتی که این کشور در این دادگاه عضو باشد، دادگاه کیفری بین‌المللی مجبور خواهد شد نام این کشور را به شورای امنیت اعلام کند. عمر البشیر سال‌ها پیش از سوی دادگاه بین‌المللی به عنوان جنایتکار جنگی معرفی شده و این دادگاه خواستار محاکمه او بود. همین مساله موجب شد روز گذشته دولت عمان اعلام کند از پذیرش عمر البشیر سر باز زده است. شبکه سی.ان.ان در گزارشی درباره نحوه استعفای البشیر به نقل از منابع مطلع نوشت: بامداد روز پنجشنبه سران چهار نهاد امنیتی و نظامی سودان به مقر ریاست‌جمهوری این کشور رفته و به البشیر گفتند چاره‌ای جز کناره‌گیری وجود ندارد و او باید قدرت را ترک کند. البشیر پس از روبه‌رو شدن با این وضعیت، شخصا استعفا داد. به گزارش سی. ان. ان در میان بازداشت‌شدگان محمد طاهر ایلا، نخست‌وزیر سودان و احمد هارون، رئیس حزب کنگره ملی و ده‌ها مسؤول دیگر حضور دارند. هنوز خبری از مکان بازداشت این افراد در دست نیست. فقط گفته می‌شود عمر البشیر در جایی امن و بخصوص نگهداری می‌شود. نیروهای امنیتی سودان می‌گویند همچنین عبدالرحیم محمد حسین، وزیر دفاع سابق سودان و عواد الجاز از رهبران حزب کنگره ملی را بازداشت کرده‌اند. دفاتر جنبش اسلامی نیز که بخشی از حزب حاکم را تشکیل می‌دهد، از سوی نیروهای نظامی اشغال شده است.

درنگ

رئیس شورای انتقالی سودان کیست؟

سرلشکر عوض محمد احمد بن عوف، در یکی از روستاهای منطقه قری واقع در شمال خارطوم متولد شد و به دانشکده جنگ پیوست و با سمت ستوانی فارغ‌التحصیل شد. پس از آن در مصر دوره آموزش نظامی دید و در نیروی زمینی ارتش فعالیت داشت و همچنین در دانشکده فرماندهان و ستاد ارتش تدریس کرد. او هوادار جنبش اسلامی در کودتای البشیر در سال ۱۹۸۹ علیه دولت الصادق المهدی بود و سال ۲۰۱۵ پس از اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری و تعیین البشیر به عنوان رئیس‌جمهور این کشور، به عنوان وزیر دفاع ملی تعیین شد. او پیشتر چند پست نظامی و سیاسی از جمله فرماندهی توپخانه، ریاست نهادهای اطلاعاتی خارجی، سفیر وزارت خارجه و مدیریت مرکز بحران و کنسول سودان در قاهره و ریاست هیات کشورش در عمان را برعهده داشته است. به گفته ناظران، بن عوف فقط ریاست بخش‌های امنیتی و تسلیحاتی را برعهده داشته و تجربه سیاسی کافی برای رهبری کشور ندارد و انطباق دیدگاه‌ها و نظرات وی با البشیر موجب شد به او نزدیک شود.

آسانژ چگونه فروخته شد؟

سرانجام جولیان آسانژ بنیانگذار سایت افشاگر ویکی لیکس پس از هفت سال پناهندگی در سفارت اکوادور توسط پلیس لندن دستگیر و به بازداشتگاه منتقل شد. او چند ساعت بعد در دادگاه حاضر شد و به اتهام نقض قوانین مربوط به‌قرار وثیقه، گناهکار شناخته شد. این احتمال وجود دارد که انگلستان، جولیان آسانژ را به آمریکا تحویل دهد. همین مساله موجب ابراز نگرانی‌های زیادی درباره سرنوشت او شده است. این درحالی است که برخی سیاستمداران از جمله هیلاری کلینتون از بازداشت آسانژ استقبال کردند و گفتند او باید به خاطر اعمالش پاسخگو باشد. ترزا می، نخست‌وزیر انگلستان نیز گفته بود بازداشت آسانژ نشان می‌دهد در انگلستان هیچ‌کس فراتر از قانون نیست.

روز گذشته حزب کارگر انگلیس به رهبری جرمی کوربین با استناد به افشاگری‌های جولیان آسانژ درباره جنایت‌های دولت آمریکا در حمله به عراق و افغانستان با استرداد وی به این کشور مخالفت کرد. درهمین حال ساجد جاوید، وزیر کشور انگلیس نیز که در مجلس عوام سخن می‌گفت از همکاری دولت اکوادور برای تحویل آسانژ قدردانی کرد و توضیح داد: سفیر اکوادور از آسانژ خواسته بود به‌صورت داوطلبانه به پناهندگی خود پایان دهد. پس از آن پلیس متروپلیتن به اذن سفیر وارد ساختمان سفارت شد تا او را دستگیر و از سفارت اخراج کند. وی مدعی شد اقدام‌های صورت گرفته مطابق با توافق میان دو دولت انگلیس و اکوادور و براساس کنوانسیون وین صورت گرفته است.

وزیر کشور انگلیس همچنین به آغاز روند حقوقی رسیدگی به پرونده آسانژ اشاره کرد و ادامه داد دولت آمریکا ۶۵ روز فرصت دارد تا مدارک درخواست استرداد وی را به قاضی پرونده تسلیم کند. این درخواست به گفته او باید ابتدا به تایید وزارت کشور برسد و از این طریق به دادگاه ارائه شود. تصمیم نهایی با دادگاه انگلستان خواهد بود. آسانژ در آمریکا به جرم نفوذ و دسترسی به مدارک طبقه‌بندی و محرمانه پنتاگون متهم است. وزارت دادگستری آمریکا گفته است اگر آسانژ گناهکار شناخته شود به حداکثر پنج سال زندان در این کشور محکوم خواهد شد. ادوارد اسنودن، پیمانکار سابق آژانس امنیت ملی آمریکا در واکنش به بازداشت بنیانگذار سایت افشاگر ویکی‌لیکس گفته است: «پیشتر سازمان ملل بازداشت آسانژ را نقض حقوق بشر دانسته بود.»

کارشناسان معتقدند پرونده آسانژ بیشتر از جنبه حقوقی، دارای ابعاد سیاسی بوده و به همین دلیل است که سیاستمداران انگلیس از اظهارنظر دراین‌باره خودداری می‌کنند. کریستین هراسنسون، سردبیر ویکی‌لیکس درباره اتهام‌های جدی‌تر آمریکا علیه آسانژ ابراز نگرانی کرد و گفت، او ممکن است دهه‌ها به زندان بیفتد. در همین حال جنیفر رابنیسون، وکیل آسانژ در اظهارنظری، استرداد آسانژ به آمریکا را اقدام «خطرناک» خواند و گفت، برای جلوگیری از استرداد وی تلاش خواهد کرد.

روز گذشته اعلام شد همزمان با بازداشت جولیان آسانژ در شهر لندن یک شریک وی نیز در کشور اکوادور بازداشت شده است. او قصد داشت از این کشور به ژاپن فرار کند. ماریا پائولا رومو، وزیر کشور اکوادور با اعلام دستگیری این فرد که البته نامی از او نبرد. او را به عنوان «یک شخص بسیار نزدیک به جولیان آسانژ» معرفی کرد. خبرگزاری آسوشیتدپرس در این زمینه نوشت، مقام‌های اکوادور ظاهرا یک متخصص نرم‌افزار سوئدی که با ویکی‌لیکس ارتباط داشته را بازداشت کردند. بنیانگذار سایت افشاگر ویکی‌لیکس دوشنبه هفتم آبان ۹۷ اعلام کرده بود: اکوادور به‌دنبال پایان دادن به پناهندگی سیاسی و تحویل من به آمریکاست. اکوادور می‌خواهد پناهندگی سیاسی من را لغو کرده و زمینه تحویل من به واشنگتن را فراهم سازد.

> روز گذشته اعلام شد همزمان با بازداشت جولیان آسانژ در شهر لندن یک همکار وی نیز در کشور اکوادور بازداشت شده است. او قصد داشت از این کشور به ژاپن فرار کند

خبرهای کوتاه

طالبان آغاز دور جدید حملاتش را اعلام کرد

گروه طالبان افغانستان در بیانیه‌ای رسما آغاز دور جدید حملاتش در فصل بهار را به‌رغم حضورش در مذاکرات صلح با آمریکا و تدارک برای یک گردهمایی مهم با هدف بررسی پایان دادن به جنگ افغانستان و خروج نظامیان آمریکایی از این کشور اعلام کرد. در این بیانیه آمده است: از برادران مبارز ما خواسته شده تا عملیات مبارزه خود را با صداقت کامل و نیت خالص آغاز کنند. این در حالی است که تدارکات در جریان است تا مذاکرات صلح میان افغان‌ها از ۱۹ آوریل آغاز شود. / العالم

۴۶ نفر کشته و مجروح در انفجار پاکستان

انفجار در بازار میوه و سبزی هزارگنجی شهر کویته مرکز ایالت بلوچستان دست‌کم ۱۶ کشته و ۳۰ زخمی بر جای گذاشت. مواد منفجره در کیسه سیب‌زمینی جاسازی شده بود. بیشتر قربانیان هزاره‌های شیعه هستند. هنگام انفجار بیش از ۱۱ خودروی هزاره‌ها و شیعیان مسافر در بازار بودند. مسافرانی که برای زیارت عازم ایران و عتبات عالیات هستند مجبورند در شهر کویته توقف کنند و زمانی که تعداد آنها به ۵۰ الی ۶۰ اتوبوس رسید با اسکورت نیروهای ارتش حرکت کنند. هنوز هیچ گروهی مسؤولیت این انفجار را به عهده نگرفته است. / فارس

ثبت‌نام از نامزدهای ریاست‌جمهوری الجزایر

وزارت کشور الجزایر پنجشنبه‌شب از آغاز کار ثبت‌نام نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری این کشور خبر داد که قرار است چهارم جولای آینده (سیزدهم تیر) برگزار شود.

این وزارتخانه در بیانیه‌ای اعلام کرد ثبت‌نام در مقر این وزارتخانه واقع در کاخ دولت انجام خواهد شد. هفته گذشته عبدالقادر بن‌صالح، رئیس جمهور موقت الجزایر ضمن برعهده گرفتن پست ریاست‌جمهوری فرمان برگزاری انتخابات در چهارم ژوئیه آینده را صادر کرد. وی پیشتر گفته بود ماموریت موقت ۹۰روزه‌ای برای اجرای ماده ۱۰۲ قانون اساسی دارد و نامزد ریاست‌جمهوری نخواهد شد. / تسنیم